

Tysklands samanbrot.

At krigen no lid mot slutten, det kan vi tydeleg sjå av dei siste meldingane frå frontane. Og det er ikkje berre dei reimt militære frontane som bryt saman for Hitler, men også dei politiske frontane i og utanfor Tyskland.

Frå nordfronten i Finland til Karpatane i sør går dei russiske hærane fram med den største fart som nokosinne er prestert i militærsoga. Berre i Kvite-Russland har den raude hæren hatt ein framgang på til sine stader over 400 km. på mindre enn ein måned. Dei har her trengt fram med ein gjennomsnittsfart på 25 km. pr. dag. Dei har lagt bak seg halvparten av vegen til den sentrale luten av Tyskland, til Berlin. På dette avsnittet har russarane teki til fange 21 tyske generalar som har gjevi seg over saman med hundretusenvis av tyske soldatar. Dei russiske hærane er både i utstyr og menneskenskvalitet betre enn nokosinne. Og det er opplagt at ein slik sigerrik armee ikkje kan verta stansa av opprivne og deprimerte tyske troppevedelningar. Ei veldig knipetangsørørle med sørarmeen frå Lemberg og nordarmeen frå Brest-Litovsk og Bialystok som tek sikte på å mötast vest for Warsjawa, vil gjera det av med heile den tyske armeen i Polen. Samstundes vil framrykkinga mot Riga og Aust-Preussen skjera av den tyske general Lindemanns armeegruppe i dei baltiske landa.

I Italia har den tyske motstanden næ veikna av, og Kesselring vil ikkje vera i stand til å stansa dei allierte styrkane som trengjer seg fram. Etter at Livorno på vestkysten og Ancona på austkysten er hersette, og Firenze står for fall, vil det venteleg ikkje taka lang tid før dei allierte vert herre også over Nord-Italia. Her får dei engelsk-amerikanske styrkane god hjelp av dei italienske friskarane og motstanden frå arbeidarane i industribyane i Nord-Italia.

I Normandie er Stillinga slik: Etter at Caen er teken av engelskmennene og St. Lo av amerikanarane, ligg vegen open for større framrykking mot det indre av Frankrike, mot Paris. Her får invasjonarmeane kraftig stüdnad av 2-300 000 vopna franskmenn på heimefronten som er innrullera i den frie franske armee.

Kvar tyskarane vender seg, er det nederlag på nederlag, og frå den politiske fronten i og utanfor Tyskland syner det seg tydelege symptomar på at samanbrotet kan koma når som helst. Motsetningane mellom dei militære og nazipartiet kjem tydelegare til syne, til dels i vopna konflikter. Den tyske pressa innhald til dagen trugsmål mot defaitistar og folk som arbeider for å slutta fred. Og eit konkret døme vil best illustrera motsetningane mellom dei faglege militære og partiet: Under eit møte i den tyske generalstaben for Hellas no nyleg kom det til ein hard diskusjon om overkommandoens politikk. Til slutt vart stabsoffiserane så oppöste og ugamde at dei drog pistolane og tok til å skyta på kvarandre over bordet. 6 högre offiserar vart drepne. Den tyske militærsjefen på Peloponnes prøvde koma seg unna, men vart skoten av S.S.-menn. Sjefen for gendarmeriet i Aten hadde opi kritisert overkommandoen. Seinare har ingen sett han, og det er rimelegvis avretta. Kommandanten i Aten vart sendt til Beograd og stelt for krigsrett for defaitisme. Han er venteleg skoten.

Ein av dei 21 generalane som har gjevi seg over til russarane i Kvite-Russland, von Hofmeister, sende straks han var teken til fange eit ope brev til den russiske overkommandoen med merknad om at han ikkje hadde noko imot at brevet vart offentleggjort. Brevet vart nyleg lesi opp i Moskva radio. Her skildrar von Hofmeister motsetningane innan dei tyske høvedingane. Om eit møte i Hitlers hovudkvarter seier han at Hitler freista å smiska for generalane, men det var dei yngre parti-generalane, slike som Rumel, som beit på det. Hofmeister hevdar at Hitlers strategi i Russland frå Stalinsrad til dei siste staidane i Kvite-Russland har vori ein

katastrofe for den tyske armee. Sjøl hadde Hofmeister bedt om å få dra sine styrkar tilbake til ei betre forsvarslinje, men fekk blankt avslag. Resultatet var at hans armeekorps vart overrendt av styrkane frå den raude hæren og heilt oppriven.

I det tyske diplomatiet viser også nederlaget seg tydeleg. Førre vika kom det floire tyske diplomatar frå Berlin til Stockholm for å prøve få kontakt med russarane om freds-vilkår. Mellom desse tyskarane var von Kleist og Schnurre som begge var i Moskva då Ribbentrop var der for å skriva under ikkjeatakta-avtalen med Sovjet-Samveldet i 1939. Frå London er det meldt at russarane avviste delegasjonen blankt og ikkje ville taka imot sendemennene. Også andsynes vestmaktene har det vori ein slags fredsfölar i det siste. To ungerske politikarar vart sende av Hitler til Tyrkia for å forhandle om resten av dei ungerske jødane som Hitler vil taka livet av. Hitler sa seg viljug til å utlevere gruppevis dei jødane som enno lever mot at vestmaktene let Tyskland få att lastebilar og medisinsk materiell. Slik er situasjonen for Tyskland på dei militære og politiske frontane.

Krisa i Tyskland fekk si utlösing i attentatet mot Hitler og regulær opstand av dei fagmilite re. Dei generalane som vert nemnde i samband med opptandene er, Halder, List, von Bock, Brauchitch, Rundstedt, m. f. Han som kasta bomba mot Hitler var oberst von Stauffenberg, en katolsk adelsmann paa 37 år. Generaloberst von Beck, som var generalstabssjef til 1938, var mellom dei som hadde førebudt opstanden. Han vert fengsla og avretta strakst etter.

Stoda er ellers noko uklår då ein ikkje har andre meldinger enn dei skjem frå offis ielle tyske kilder. Fleire usikre rykter frå Swëitz seier at der skal vere kamper i flere større byer mellom SS. troppene og Hæren. Likens skal der vere razzier i byane etter folk som samarbeider med generalane.

General von Seydlitz har frå Moskva sendt ut ein opming til alle tyske offiserer ved frontene og det tyske folket om å støtte generalane i kampene mot Hitler. Han seier her at tida for open motstand er kommen. Alle tyske re må med alle midler støtte dei i som no har sett seg i brodden for å berga Tyskland frå undergangen. Ingen må lyse ordre frå Hitler overkommando, men dei ordre r som kjem frå generalane. Samstundes oppmoder han Generalane til å søke samarbeid med dei tyske arbeiderane og leiing for dei katolske kyrkja. Hitlers vinnstyre er snart over.

Den frie tyske kringkastning seier at alle tyskerar nå er klar over nederlaget. frå manne n i gata til dei som set i hovudkvarteret.

"Times" skriv: Tofrontskrigen som alle tyske fagmilite re har ansvar mot har no ført Tyskland til militært samanbrot.

Den internasjonale transportfederasjonen har sendt ut eit opprop til dei tyske arbeiderane. Det heter her at det dødsstöt som no er retta mot Hitlers Krigsmaskin vil bera sine frukter sjøl om opreisten skulde visa seg ikkje å vera heilt vellukka. Opstandene mot Hitler kan ikkje vera eit verk av nokre få tyske generaler, men av arbeiderklassen og heile det tyske folket. Lei tyske arbeiderane må søka samarbeid med dei millioner utenlandske arbeiderar som er i Tyskland. I samarbeid med desse må dei rette slaget mot Hitlers krigsmaskin ved sabotasje og annan motstand.

Siste melding frå frontane går ut på at Russerane har inteke Ostrov ved storm, på den baltiske front, Ravaruska nordvest for Lemberg på veien mot Prezemysl. Russerane førebur en veldig knipetangs-rørsle frå syd og nord som skal motast bak Varajava.

GJALLARHORN vil i tida framover halda leserane sine godt underrettet om alt som hender. Det kan derfor henda at den kjem oftere enn en gong i veka. Lever alltid avisa videre til nestemann.